

قانون جوانی جمعیت روی «زمین»

کاهش ۷۷ درصدی واگذاری زمین به خانواده‌های دارای فرزند سوم و بیشتر، گواه عقب‌گرد در اجرای قانون جوانی جمعیت است

بی‌تردید مسکن یکی از مهم‌ترین دغدغه‌هایی است که خانواده‌ها برای فرزندآوری با آن مواجه‌بدا موضوعی که البته در قانون جوانی جمعیت دیده شده و بر اساس بندهایی از این قانون پس از تولد فرزند سوم و بیشتر دولت مکلف است به خانواده‌ها زمین بدهد که البته این بند قانونی شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر و کمتر از ۵۰۰هزار نفر جمعیت را لحاظ کرده‌است، اما وقتی به سراغ خانواده‌های دارای سه فرزند و بیشتر می‌روید، کمتر خانواده‌ای را پیدا می‌کنید که این وعده دولت را بیش محقق شده و زمین گرفته باشند! حالا آنطور که مسلم صالحی، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی می‌گوید، واگذاری زمین به مشمولان قانونی در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال گذشته آن بیش از ۷۰ درصد کاهش پیدا کرده که خود نشانه‌ای از اهمال کاری و عدم عزم دولت برای اجرای قانون جوانی جمعیت است.

■ ■ ■ ■

هر چند باورمان نمی‌شد، اما همین یک ماه پیش بود که در آستانه روز ملی جمعیت، طبق اعلام معاون بهداشت وزارت بهداشت میزان مولید در کشور ما در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲ منفی ۷۳ درصد تا به عینه بنیمیم هشدارها درباره کاهش رشد جمعیت کشور مان کم‌کم به واقعیت می‌پیوندد. این مسئله در حالی اتفاق افتاد که سال ۱۴۰۲ شیب کاهش رشد جمعیت کمی از شتابش کاسته شده‌بود و به نظر می‌رسید در مسیر درستی قرار گرفتیم. در ادامه اما با

نگاه‌نژادپرستانه همیشه رد شده، اما نمی‌توان متکرنگرانی خانواده‌هایی شد که هر روز شاهد اخبار ناخوشایند از اتباع در کشور هستند. این نگرانی زمانی بیشتر می‌شود که خانواده‌ها متوجه می‌شوند فرزندانشان باید کنار دانش آموزان اتباع درس بخوانند. هیچ‌کس نمی‌تواند مطمئن باشد که حضور هم‌زمان این دو گروه در کنار هم، تبعات منفی دارد یا نه، اما تصمیم‌گیری‌ها همیشه بر اساس احتمالات انجام می‌شود.

■ ■ ■ ■

با وجود این، نگرانی‌ها، فشاری بر عدم دایر کردن مدارس ویژه اتباع باعث شده برخی مدارس تقاضاهای مالی نامعقولی از خانواده‌ها مطرح کنند. حتی خانواده‌های کم‌درآمد حاضرند هزینه کنند تا فرزندانشان در کنار اتباع درس نخوانند. این یعنی غریبه شدن دانش آموزان ایرانی در کشور خودشان! و صد البته چالشی که برای تحصیل غریبه‌ها در وطن به وجود می‌آید.

■ **حضور گسترده دانش آموزان اتباع در استان تهران**

بر اساس آمارهای رسمی، ۶۵۰ هزار دانش آموز اتباع در کشور مشغول به تحصیل هستند که ۱۵۰ هزار نفر از آنها در شهرستان‌های استان تهران و ۵۰ هزار نفر دیگر در پایتخت حضور دارند. این یعنی بیش از یک‌سوم دانش آموزان اتباع کشور فقط در مدارس تهران درس می‌خوانند! عددی که نیاز به توجه دقیق مسئولان دارد.

عباس زارع، مدیر کل نوسازی مدارس استان تهران، در این‌باره در نشست خبری گفت: «این دانش آموزان اتباع، ۶ هزار کلاس درس تهران را اشغال کرده‌اند. بیشترین تمرکز اتباع در مناطقی مانند قشقاویه، شهریار، پیتشو و کهریزک است، جایی که اغلب محصلان اتباع هستند. ما موظف به جبران این کمبود

اسلامی ایران دولت مکلف است یک قطعه زمین یا واحد مسکونی حداکثر به میزان ۲۰۰ مترمربع منطبق با ضوابط حد نصاب تفکیک بر اساس طرح‌های هادی روستایی و شهری یا طرح‌های جامع و تفصیلی شهری مصوب برای ساکنان در روستاها یا شهرهای کمتر از ۵۰۰ هزار نفر پس از تولد فرزند سوم و بیشتر به صورت مشترک و باالمنافسه به پدر و مادر، در همان محل بر اساس هزینه آماده‌سازی فقط برای یک‌بار به صورت فروش اقساطی با دو سال تنفس و هشت سال اقساط اعطا نماید و سند مالکیت، پس از پرداخت آخرین قسط، ظرف حداکثر یک ماه به مالکان تحویل داده شود. برای ساکنان شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر، زمین یا واحد مسکونی با شرایط مقرر در این ماده بسته به اعلام ظرفیت از سوی دولت مبنی بر وجود زمین یا واحد مسکونی در شهر ک‌های اطراف یا شهرهای جدید یا شهرهای مجاور یا زادگاه پدر یا مادر مشروط به اینکه بالاتر از ۵۰۰ هزار نفر نباشد، به انتخاب پدر و در صورت فوت پدر، به انتخاب مادر بر اساس این نامه مذکور اختصاص می‌یابد. بر اساس تبصره ۲ این قانون مالکیت زمین یا واحد مسکونی در صورت فوت هر یک از پدر و مادر بر اساس موازین قانونی اړث به ورثه متوفی تلقی می‌گردد.

با وجود این، اگر از خانواده‌های دارای سه، چهار و بیشتر جویا شوید، متوجه خواهید شد بسیاری از این خانواده‌ها برخلاف قانون جوانی جمعیت زمینی منظور تحقیق بند «ج» ماده ۱۰۲ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری کوچک هم صادق است. از سوی دیگر از آنجایی که

ثبت‌نام نکردن اتباع بهانه‌ای برای گران‌شدن آموزش

چالش تحصیل غریبه در وطن!

دارد، پیش از این، در دریف سه استان انتهایی کشور به لحاظ کمبود فضای آموزشی بودیم. در برخی مناطق، مانند ۹، ۱۵، ۱۷، ۱۸، و ۱۹ تهران، سرانه فضای آموزشی کمتر از ۳ مترمربع است.»

بی‌تردید با توجه به حضور گسترده دانش آموزان اتباع، این کمبود فضای آموزشی فشار مضاعفی را بر مدارس وارد کرده است.

■ **مدارس اتباع نمی‌سازیم**

بر اساس سیاست‌های فعلی، مدارس ویژه اتباع ساخته نمی‌شود و دانش آموزان اتباع در مدارس دولتی ثبت‌نام می‌شوند. این سیاست، اگرچه بر اصل عدالت آموزشی تأکید دارد، اما در عمل باعث افزایش تراکم کلاس‌ها و کاهش کیفیت آموزش شده‌است. مدیر کل نوسازی مدارس استان تهران در این رابطه اظهار داشت: «آموزش و پرورش مدارس سی که صرفاً

■ **کاهش ۷۷ درصدی واگذاری زمین**
حالا مسلم صالحی، نماینده مردم اقلیدو عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی با اشاره به اظهار اخیر دبیر ستاد ملی جمعیت مبنی بر اینکه قطعات زمین واگذار شده به مردم از حدود ۷۰ هزار قطعه در سال ۱۴۰۲ به حدود ۱۶ هزار قطعه در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته‌است؛ از کاهش تقریباً ۷۷درصدی واگذاری زمین به مشمولان قانونی در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال گذشته آن انتقاد می‌کند و می‌افزاید: «متأسفانه بر خلاف آنچه در قانون و طرح جوانی جمعیت مصوب شد، در عمل شاهد واگذاری زمین‌های مسکونی در قالب طرح نهضت ملی مسکن به مشمولینی که تازه ازدواج می‌کنند یا تعداد فرزندانشان سه یا بیشتر است، نیستیم و ناراحتی‌هایی را به دنبال دارد.»

نماینده مردم اقلید با اشاره به مساحت بیش از یک میلیون و ۸۰۰ هزار هکتاری زمین‌های در اختیار سازمان ملی زمین و مسکن که می‌تواند ناترازی مسکن در کشور را به طور کامل حل کند، اضافه می‌کند: «ممکن است در برخی استان‌ها و شهرهای بزرگ و پر تراکم مانند پایتخت گفته شود، زمین برای واگذاری کم است یا وجود ندارد، اما عموم شهرها و شهرستان‌های کشور از این نظر مستعد هستند و اراضی منابع ملی و اراضی تحت اختیار وزارت راه و شهرسازی، به وفور است، اما آمار واگذاری زمین در سال ۱۴۰۳ و کاهش بیش از ۷۰ درصدی آن نسبت به سال ۱۴۰۲ نشان می‌دهد عزمی جدی در دولت برای واگذاری این اراضی وجود ندارد.»

صالحی با تأکید بر اینکه هزینه تعلل و تأخیر در واگذاری زمین به متقاضیان، به خصوص جوانان و خانواده‌های کم‌درآمد بسیار فراتر از مسائل مالی است؛ می‌افزاید: «اولین تبعاتی که می‌تواند داشته باشد، فرسایش اعتماد عمومی به دولت و عدم اعتماد مردم به سیاست‌گذاران و حاکمیت و حتی مجلس است؛ چنان‌که مردم مکرر می‌پرسند قانونی که در مجلس مصوب کرده‌اید و اجرا نمی‌شود؛ چه فایده‌ای دارد؟ نقش نظارتی شما چیست؟»

این عضو کمیسیون اجتماعی مجلس دوازدهم با بیان اینکه ادامه این روند خودبه‌خود تمایل به ازدواج و فرزندآوری را کاهش می‌دهد، اضافه می‌کند: ما در حال حاضر ۵۰۰ هزار خانواده سه فرزند بالا برای دریافت زمین در شهرهای زیر ۵۰۰ هزار نفر جمعیت ثبت‌نام کرده‌اند که ۲۳۰ هزار نفرشان تأیید شده‌اند، اما با توجه به پیش‌بینی‌ها و برنامه‌ها دولت می‌تواند سالانه ۵۰ هزار قطعه زمین به این خانواده‌ها تخصیص دهد.

وی گفته‌بود: «قانون به ما اجازه نمی‌دهد در شهرهای با جمعیت بالای ۵۰۰ هزار نفر زمین تخصیص دهیم که این مسئله دست ما را برای اعطای زمین محدود می‌کند. علاوه بر این، برای الحاق زمین‌های جدید نیاز است نظر حدود ۱۵ تا ۲۰ سازمان مختلف دریافت شود و برای الحاق یک متر زمین تمام این سازمان‌ها باید نظر بدهند. اگر هر یک از این سازمان‌ها نظر منفی بدهند، امکان الحاق آن زمین وجود نخواهد داشت که این موضوع روند کار را طولانی می‌کند. همچنین

آماده‌سازی زمین‌ها برای افرادی که تا امروز تأیید نهایی شده‌اند، حدود ۴۰ همت بودجه نیاز دارد که عدد بالایی است.»

مل می‌تواند بخشی از فشار موجود بر مدارس دولتی را کاهش دهد. این مدارس می‌توانند بر نامه‌های آموزشی متناسب با نیازهای دانش آموزان مهاجر ارائه دهند و به بهبود کیفیت آموزش کمک کنند. بدون شک تحصیل دانش آموزان اتباع خارجی یک مسئله حساس و حیاتی است که نیازمند توجه جدی دستگاه‌های مرتبط است.

■ **تدبیر نباشد، اختلاف ایجاد می‌شود**

درست است که قرار نیست برای اتباع، مدارس جدید ساخته شود، اما می‌توان تحصیل آنها را محدود به چند مدرسه خاص کرد یا تدابیر دیگری برایش اندیشید. تدابیری که نه تنها حق تحصیل اتباع را حفظ کند، بلکه مانع از فشار مالی بر خانواده‌های ایرانی و افزایش هزینه‌های آموزش شود.

مدرسه همیشه باید جای امنی باشد؛ جایی که همه کودکان، فارغ از ملیت و پیشینه‌شان، بتوانند بدون اضطراب و فشار روانی درس بخوانند، اما امروز، حضور دانش آموزان اتباع در مدارس تهران به مسئله‌ای پیچیده و چندوجهی تبدیل شده؛ از دغدغه‌های والدین گرفته تا فشار بر زیرساخت‌های آموزشی، افزایش شهریه‌های نامعقول، و سوءاستفاده برخی مدارس از نگرانی خانواده‌ها.
راه‌حل‌های ساده‌ای برای این بحران وجود ندارد، اما نباید این موضوع به‌عنوان یک معضل حل‌نشده باقی بماند. آموزش و پرورش، دولت، و نهادهای مرتبط باید هر چه سریع‌تر برای تدوین راهکاری جامع و عادلانه اقدام کنند؛ راهکاری که هم منافع اتباع را تأمین کند و هم نگرانی والدین ایرانی را کاهش دهد.
این مهم نباید فراموش شود که آموزش حق هر کودکی است، اما این حق، باید با تدبیر، مدیریت صحیح و برنامه‌ریزی اصولی همراه باشد تا به‌جای اینکه مدارس محل اختلاف شوند، بستری برای رشد، پیشرفت و همزیستی باشند.

شکایت کاپیتان قاسمی و کادر پرواز

از ۱۳مقام ارشد آروژانتین

علی مشایخی، وکیل پایه یک دادگستری از ثبت شکایت علیه ۱۳مقام دولتی وقضایی کشور آروژانتین از جمله رئیس‌جمهور، وزرای خارجه، امنیت، دادگستری، قاضی فدرال، دادستان و چند نماینده پارلمان در پرونده آدم‌ربایی و شکنجه یک خلبان ایرانی خبر داد. پرواز بوئینگ ۷۴۷ شرکت هواپیمایی «امتراسور وزنوتلا» که در تاریخ ۲۰خرداد ۱۴۰۱ (۱۰ ژوئن ۲۰۲۲) وارد فرودگاه بوئنوس آیرس شد، حامل قطعات خودرو برای شرکت‌های آروژانتینی بود و با اخذ مجوزهای پرواز و فرود، به صورت رسمی و قانونی در خاک آروژانتین فرود آمد. با این حال کاپیتان قاسمی و کادر ایرانی این پرواز با اتهامات واهی توسط دستگاه قضایی آروژانتین به مدت پنج ماه در این کشور بازداشت شدند.
علی مشایخی، وکیل پایه یک دادگستری با اعلام خبر شکایت موکل خود (کاپیتان قاسمی) علیه عوامل گروگانگیری و شکنجه وی و چهار نفر از کادر پرواز در آروژانتین اظهار کرد: در پی اقدام غیرقانونی و مغایر تعهدات بین‌المللی برخی مقامات آروژانتین علیه هواپیمای امتراسور و گروگان‌گیری، شکنجه و آزار جسمی و روحی خدمه و خانواده آنها به مدت ۱۵۰ روز، پنج نفر از قربانیان این جنایت، طی درخواستی در دادگاه عمومی حقوقی تهران علیه مباشرین، حامیان و مقامات وقت و فعلی کشورهای آروژانتین و ایالات متحده امریکا، در خواست رسیدگی و مطالبه خسارات وارده را ثبت کرده‌اند.

وی افزود: در این دادخواست، با استناد به اصول بنیادین حقوق بین‌الملل، معاهدات بین‌المللی، و قوانین داخلی جمهوری اسلامی ایران، خواستار جبران کلیه خسارات مادی و معنوی وارده و محکومیت تضامنی مسئولان و نهادهای ذیربط در آروژانتین و ایالات متحده امریکا شده‌ام.
وکیل کاپیتان قاسمی در گفت‌وگو با «جوان» اظهار کرد: در این حادثه کاپیتان قاسمی به عنوان استاد خلبان برجسته ایرانی و خدمه پرواز متشکل از ۱۶ شهروند وزنوتلایی و چهار شهروند ایرانی، به طور ناگهانی و بدون اعلام اتهام مشخص، بازداشت و ممنوع‌الخروج شدند. طبق اسناد به دست آمده این اقدام پلیس و مقامات قضایی آروژانتین بر اساس یک سناریوی طراحی شده توسط رژیم صهیونیستی و امریکا صورت گرفته که باعث نامردگان بدون داشتن حق دفاع واقعی و در شرایط غیر انسانی تحت بازداشت بوده و متحمل آسیب‌های روحی و روانی متعدد و خسارات مادی شوند. وی با بیان اینکه این گروگان‌گیری و شکنجه‌های روحی و روانی بنا بر درخواست لابی صهیونیستی دایا و با همکاری سفارت اسرائیل در آروژانتین و دو تن از نمایندگان مجلس آروژانتین صورت گرفته‌است، اظهار نشان کرد: متأسفانه در این حادثه علاوه بر آسیب‌های روحی و روانی به نخبگان و اساتید پروازی ایرانی، با انتشار مستمر اخبار غیر واقعی خانواده‌های ایشان هم تحت آزار شدید روحی قرار گرفتند و از حقوق اولیه خود برای ملاقات و واسطه عدم صدور ویزا توسط دولت آروژانتین محروم شدند.
علی مشایخی با اشاره به شکست توطئه طراحی شده علیه موکل خود گفت: به‌رغم طراحی یک سناریو پیچیده برای انتساب اتهامات واهی توسط مقامات امنیتی و قضایی وقت آروژانتین، اسرائیل و امریکا که همراه با بازداشت و تفتیش شبانه، توقیف وسایل شخصی و نگهداری طولانی‌مدت در شرایط سخت‌انگیزی همراه بود، سرانجام به جرئت فقدان ادله و سبب‌های حرفه‌ای تیم وکلای متهمان، دولت و دستگاه قضایی آروژانتین ناچار به تسلیم شدن در برابر عدالت و آرای نامردگان شد.

وی اضافه کرد: در این دعوی، دولت آروژانتین به‌عنوان شخص حقوقی، در کنار ۱۳ مقام دولتی وقضایی آن کشور از جمله رئیس‌جمهور، وزرای خارجه، امنیت، دادگستری، قاضی فدرال، دادستان و چند نماینده پارلمان، خانواده واقع شده‌اند. همچنین اتحادیه انجمن‌های صهیونیستی آروژانتین (دایا) و دولت ایالات متحده امریکا نیز به دلیل نقش آفرینی در بازداشت و تحمیل فشار سیاسی به مقامات آروژانتینی، به‌عنوان طرف دعوی مورد شکایت قرار گرفته‌اند.

وکیل کاپیتان قاسمی درباره بهای‌های حقوقی دادخواست موکل خود اظهار کرد: این دادخواست بر مبنای قوانین متعدد داخلی از جمله قانون صلاحیت دادگستری ایران در رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولت‌های خارجی، قانون الزام دولت به حمایت از اتباع آسیب‌دیده از اقدامات امریکا وقوانین مسئولیت مدنی تنظیم شده‌است. همچنین معاهدات بین‌المللی نظیر کنوانسیون شیکاگو (۱۹۴۴) کنوانسیون توکیو، معثاق حقوق مدنی و سیاسی، اعلامیه جهانی حقوق بشر و کنوانسیون ۲۰۰۴ سازمان ملل درباره مصونیت دولت‌ها نیز به عنوان اسناد استادی پرونده ذکر شده‌است.
علی مشایخی با اشاره به ابعاد بین‌المللی این پرونده گفت: بر اساس مستندات ضمیمه، این بازداشت با همکاری نهادهای اطلاعاتی برخی کشورها از جمله ایالات‌متحده و فشار رسانه‌ای و سیاسی لابی‌های صهیونیستی در آروژانتین انجام شده‌است. تحلیلگران حقوقی این اقدام را نه‌تنها ناقض قوانین بین‌المللی، بلکه در راستای اعمال فشار سیاسی علیه ایران و وزنوتلا زبایی کرده‌اند.

وی درباره اهمیت حقوقی طرح دعوی علیه دولت آروژانتین اظهار کرد: این دادخواست، یکی از اقدامات قضایی مستند علیه دولتی خارجی به دلیل نقض حقوق اتباع ایرانی در سطح بین‌الملل است که در محاکم ایران به جریان افتاده‌است و می‌تواند مبنایی برای پیگیری‌های مشابه از سوی دیگر آسیب‌دیدگان ایرانی از اقدامات دولتهای متخاصم قرار گیرد.

علی مشایخی تأکید کرد: آسیب‌دیدگان این جنایت پس از ثبت دادخواست حقوقی، شکایتی کیفری علیه مباشرین و معاونین این جنایت به اتهام آدم‌ربایی، گروگانگیری، شکنجه و بازداشت غیرقانونی در مراجع قانونی ثبت خواهند کرد.

محیط زیست

کشف ۵۰۰تخلف محیط‌زیستی

ودستگیری ۱۰۷شکارچی و صیادمتخلف

فرمانده یگان حفاظت سازمان محیط‌زیست گفت: ۱۰۷شکارچی متخلف و صیاد غیر مجاز در یک هفته اخیر (۱۴ تا ۲۱ خرداد) شناسایی و دستگیر شدند. رضا رسنگار، فرمانده یگان حفاظت سازمان محیط‌زیست با ارائه گزارش از عملکرد یگان حفاظت محیط‌زیست در هفته گذشته، از کشف بیش از ۵۰۰ مورد تخلف محیط‌زیستی در مناطق مختلف کشور خبر داد. وی افزود: در میان کشفیات انجام‌شده، ۲۵۶مورد صید ابریان، ۴۱موردشکار پرندگان، ۱۹موردشکار سگ‌تاربان، ۲۵مورد زنده‌گیری و نگهداری غیر مجاز حیات وحش و ۲۴۴مورد کشف آلات و ادوات شکار و صید ثبت شده‌است. وی اظهار کرد: همچنین در این مدت ۴۵ قبضه سلاح شکار مجاز و غیر مجاز و یک قبضه سلاح جنگی از متخلفان کشف و ضبط شده‌است. فرمانده یگان حفاظت سازمان محیط‌زیست تصریح کرد:از شهروندان هر گونه مورد مشکوک مرتبط با تخلفات زیست محیطی، قاچاق، نگهداری و خرید و فروش حیوانات وحشی را از طریق سامانه ۱۵۴۰ یا نزدیک‌ترین اداره محیط‌زیست گزارش کنند.